

Nog een portrettegél door Isaïc Junius

Op blz. 102 e.v. van de 4de jaargang van dit bulletin, gaf mevr. J. de Loos-Haaxman een uiteenzetting over Isaïc Junius (1616-na 1656) als plateelschilder. Hierin behandelde zij o.a. enkele rechthoekige tegels, waarop in blauw de portretten van de Delftse dominees Dionysius Spranckhuysen (19 × 14 cm), Robertus Junius (18 × 14,5 cm), Hermannus Tegularius (17,5 × 13,5 cm), Johannes Georgius Goethals (17,5 × 13,5 cm) en Leonard Fodinaeus (17,5 × 13,5 cm) zijn geschilderd. De eerste twee tegels bevinden zich in het Rijksmuseum te Amsterdam, de derde in het Museum für Kunst und Gewerbe te Hamburg en de beide laatste in het Musée Adrien-Dubouché, coll. Gasnault, te Limoges¹. Deze portretten zijn alle ontleend aan prenten gegraveerd door Crispijn van Queborn (ca. 1604-ca. 1653), die door Kloeting te Delft zijn uitgegeven.

Afb. 1. Portret van ds. Volckerus ab Oosterwyck. Gravure door C. van Queborn, naar A. Palamedesz. Rijksprentenkabinet, Amsterdam.

In het Rijksmuseum Meermanno-Westreenianum te Den Haag treft men twee tegels aan: de ene stelt de reeds genoemde ds. Robertus Julius Junius voor en de tweede (afb. 2; 17,5 × 13,8 cm), te oordelen naar de kledij met o.a. platte witte kraag en kalotje op het hoofd, ook een dominee. Deze is eveneens te halve lijve uitgebeeld en geheel op dezelfde manier als de eerste geschilderd. Evenals bij de tegel in het Rijksmuseum is deze - op de achterzijde - in blauw 1660 gedateerd.

Daar de andere portretten zoals gezegd geschilderd zijn naar door Van Queborn gegraveerde portretten, lag het voor de hand, dat dit ook het geval zou zijn met de onbekende dominee in het Rijksmuseum Meermanno-Westreenianum. Deze gedachte bleek juist, want het Prentenkabinet van het Rijksmuseum te Amsterdam bezit van deze kunstenaar een portret (afb. 1)², dat identiek is met dat op de tegel in het Haagse museum. Deze stelt voor ds. Volckerus ab Oosterwyck³.

Het is echter merkwaardig, dat deze voorstelling, in

Afb. 2. Tegel, blauw. Portret van ds. Volckerus ab Oosterwyck, 1660. Toegeschreven aan Isaïc Junius. Rijksmuseum Meermanno-Westreenianum, Den Haag.

afwijking van de andere geportretteerden op de tegels, het spiegelbeeld vormt van die op de prent. Opvallend is, dat in tegenstelling tot de andere uitgebeelden, de tegelschilder onze dominee evenals bij het voorbeeld op de prent in een ovaal heeft geplaatst. Met deze tegel is het aantal portretten van dominees op tegels aangebracht, toegeschreven aan Isaac Junius, met één vermeerderd.

Noten

¹ Afgebeeld onder pl. II, 3 en 4 in H. P. Fourest, *Les Faïences de Delft*, Paris 1957.

² Gravure naar A. Palamedesz door C. van Queborn. Anno MDCXLI. Aetatis suae XXXVIII. In de ovale rand de zinspreuk *Syn cere et Vere*.

³ Volckertz werd in 1603 te Delft geboren, waar hij in 1675 stierf. Vóór 1634 was hij predikant bij de Nederlandse Ambassade te Venetië; na 1634 werd hij te Delft beroepen. Sinds 1670 woonde hij met emeritaat te Delft.

C. J. DE BRUYN KOPS

Een portretminiatuur door P. J. Gauthier (niet door P. J. Gabriël)

Toen wij kort geleden (kanttekeningen en berichten van het eerste nummer in deze jaargang – p. 38) de vraag overwogen of een portretminiatuur van omstreeks 1810, die gesigneerd is P. J. G., niet het werk zou kunnen zijn van de latere beeldhouwer P. J. Gabriël, die immers als tekenaar van portretminiaturen zijn artistieke loopbaan begon zonder dat daarvan tot nu toe iets is gebleken, hadden wij niet verwacht dat er zo spoedig – en nog wel van twee kanten – een beslissend antwoord op zou volgen en nog minder dat dit antwoord de vraag naar het auteurschap van het portretje tot een geheel andere oplossing zou brengen dan die welke wij toen hebben voorgesteld in de hoop daarmee een kleine lacune in onze kennis van P. J. Gabriël aan te vullen. Onze veronderstelling bleek niet houdbaar te zijn.

Een en ander komt nu hierop neer dat de initialen P. J. G. gelezen moeten worden als Pierre Jean

